

Aleg. 184.

Sprawozdanie

komisyi szkolnej o 72 petycyach rozmaitych grom nauczycielskich, Rad szkolnych miejscowych i wielu pojedynczych nauczycieli o poprawienie ich materialnego bytu.

Wysoki Sejmie!

W powyższych petycyach domagają się grona nauczycielskie z rozmaitych wsi, miast i miasteczek, tudzież pojedynczy nauczyciele i nauczycielki poprawienia bytu materialnego, prosząc bądź to o podwyższenie płac lub dodatków pięcioletnich, bądź o przyznanie dodatków osobistych lub drożyznianych, bądź o przyznanie dodatków na mieszkanie w tych kategoriach szkół, w których ten dodatek ustawą nie jest przyznany, bądź o przeniesienie z posady młodszego na posadę starszego nauczyciela, bądź wreszcie o zrównanie płac nauczycielek z płacami nauczycieli w tej samej miejscowości, a często podania te poparte są osobnemi petycyami ze strony Rad szkolnych miejscowych.

Że byt materialny naszego nauczycielstwa, szczególnie w małych miastach i po wsiach nie jest świetny, to najmniejszej nie podlega wątpliwości. Niestety stan finansów krajowych nie pozwala na żadną szerszą akcyę w tym kierunku, zwłaszcza, jeżeli zważymy, jak wielki ciężar spadł na fundusz szkolny krajowy skutkiem zaprowadzenia nowej ustawy z dnia 1 stycznia 1889 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w szkołach ludowych, w której dosyć znaczne polepszenie materialnego bytu tego stanu zostało przeprowadzone.

Cheąc obecnie płace nauczycieli jakiejkolwiek miejscowości podnieść, albo dodatek na mieszkanie przyznać tym, którzy go dotąd nie mają, na to zmienićby potrzeba ustawę, a nawet, gdyby się rozchodziło o dodatki miejscowe, to i te na mocy artykułu 12 ustawy, obecnie obowiązującej, mogą być przyznane tylko uchwałą, powziętą przez Wysoki Sejm na propozycyę Wydziału krajowego, którą tenże przedłożyć ma po porozumieniu się z Radą szkolną krajową.

Komisya szkolna nie mogła przeto wehodzić w merytoryczny rozbiór wszystkich powyższych przydzielonych sobie petycyj, albowiem, jeżeliby wskazanem było zmienić obecną ustnowę w jakimkolwiek kierunku, musiałby przedtem efekt finansowy takiej zmiany najdokładniej być obliczony, a i te okoliczności, któreby przemawiały za przyznaniem dodatków miejscowych dla nauczycieli pewnej szkoły, muszą być poprzednio przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową zbadane, aby potem wniosek odpowiedni Wysokiemu Sejmowi został przedłożony.

Z tych więc przyczyn komisya szkolna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wszystkie tegoroczne petycye rozmaitych gromad nauczycielskich, Rad szkolnych miejscowych, pojedynczych nauczycieli i nauczycielek o polepszenie ich materialnego bytu odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby po zbadaniu okoliczności w nich przytoczonych w razie zachodzących szczególnych stosunków w pewnych pojedynczych miejscowościach, na podstawie drugiego ustępu artykułu 12, przedłożył odpowiedni wniosek na następnej sesyi sejmowej.

We Lwowie 19. listopada 1890.

Czartoryski w. r.
przewodniczący.

Zoll w. r.
sprawozdawca.